

5. Holden, N. J. 2002. Cross-Cultural Management. A Knowledge Management Perspective. Prentice Hall.
6. Korhonen Kasu. Intercultural Competence as Part of Professional Qualifications [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/13222/9513912930.pdf?sequence=1> - Назва з екрану. Taylor, E.W. (1994). Intercultural competency: A transformative learning process. *Adult Education Quarterly*, 44(3), 154-174.
7. Taylor, E.W. (1994). Intercultural competency: A transformative learning process. *Adult Education Quarterly*, 44(3), 154-174.
8. Thomas, A. (2003). Intercultural competence: Principles, problems, concepts. *Erwagen, Wissen, Ethik*, 14 (1), 137 – 150.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Іванюк Ірина Володимирівна – науковий співробітник інформаційно-аналітичного відділу педагогічних інновацій Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.

Коло наукових інтересів: полікультурна освіта, комп’ютерно-орієнтоване навчальне середовище.

УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ПЕДАГОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Ірина КІРЄЄВА

У статті розглядається та аналізується методичні особливості упровадження інноваційних модульно-розвивальних завдань у навчально-виховний процес курсу педагогіки вищої школи, що має важливе значення у професійній підготовці магістрів педагогічного спрямування.

In the article examined and analysed methodical features of introduction of innovative module-developing tasks in educational-educate process of course of pedagogics of higher school which has an important value in professional preparation of master's degrees of pedagogical direction.

Постановка проблеми. Новітні педагогічні технології є основним фактором вирішення завдань реформування вітчизняної системи освіти, яка проходить у сучасних умовах модернізації. Однією з передумов входження України до єдиного Європейського освітнього простору є впровадження європейських норм в освіті й науці, і освітніх структур, трансформації загальносистемного і комплексного характеру. Необхідність удосконалення української системи освіти, підвищення її рівня якості є важливим завданням, що обумовлено потребами формування позитивних умов для становлення й реалізації студента як майбутнього професіонала та його особистісної самореалізації. Тому формування готовності майбутнього педагога до професійної діяльності в сучасних умовах набуває особливої значущості. Педагогічні вищі навчальні заклади покликані забезпечити високий рівень професійних знань, умінь студентів, сформувати творчу активність сучасного педагога, здатного до самовдосконалення, дослідницької та інноваційної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед науковців, які зробили значний внесок у розробку проблеми підготовки майбутнього вчителя до інноваційної діяльності, необхідно назвати А. Алексюк, І. Авдєєва, Л. Березовську, В. Гінзбурга, Л. Даниленка, І. Дичківську, О. Кіяшко, Н. Клокар, О. Козлову, В. Ляудіс, Є. Макагон, В. Паламарчука, О. Попову, М. Поташкіну, М. Приходько, Б. Сазонову, О. Сидоренка, В. Скар, В. Сластьоніна, В. Толстого, Р. Чуйко, П. Щедровецького, Т. Шемет, В. Шукшинову.

Нинішній етап становлення і реформування вітчизняної системи освіти в контексті Болонського процесу відкриває реальні можливості реалізації завдань “Національної доктрини розвитку освіти”, в якій пріоритетними напрямками державної освітньої політики є її особистісна орієнтація, підвищення якості, оновлення змісту, методів і форм організації навчального процесу. Стратегічний напрям такого розвитку в умовах інтенсивних змін сучасного інформаційного середовища, поширення новітніх інноваційних та модульних технологій навчання, сама практика педагогічної роботи вимагають розробки й

упровадження розвивальних освітніх систем як об'єктивної потреби суспільства у певному типі освітньої діяльності. У зв'язку з цим **метою статті** є розгляд та аналіз методичних особливостей запровадження інноваційних модульно-розвивальних завдань у процес професійної підготовки магістрів педагогічного спрямування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним з найважливіших аспектів професійної підготовки магістрів-педагогів на сучасному етапі є їх відповідність суспільним вимогам, обумовлених пріоритетними напрямками розвитку освіти XXI століття. Ефективною такою системою підготовки буде лише тоді, коли сприятиме оволодінню майбутніми спеціалістами новітніми освітніми технологіями, надбаннями сучасної культури та створить механізми необхідності саморозвитку й самовдосконалення безпосередньо в ході навчально-виховного процесу. Підвищення якості навчання та рівня підготовки фахівців є одним з основних завдань системи освіти. Одне з таких завдань полягає у використанні таких технологій навчання, за допомогою яких студент відчуває свою успішність, свою інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним сам процес навчання. Система таких технологій може бути сформована на основі запровадження спеціальних методичних, дидактичних засобів навчання, поєднанні загальнодидактичних і специфічних принципів, використання інформаційних технологій і комп'ютерної техніки.

Навчальна програма курсу педагогіки вищої школи передбачає вирішення таких завдань: оволодіння теоретичними і методологічними знаннями; на основі аналізу структури та функцій педагогічної діяльності викладача ВНЗ опанування основними практичними видами, методами та формами роботи зі студентами; набуття професійних умінь і навичок, особистісного досвіду самостійної педагогічної роботи в ролі асистента/викладача ВНЗ.

Зміст навчання курсу педагогіки вищої школи є науково обґрунтованим за рахунок широкого використання методичного та дидактичного матеріалу, засвоєння якого забезпечує здобуття майбутнім фахівцем освітньо-кваліфікаційного рівня – магістр педагогічного профілю. Нові педагогічні технології навчання на сучасному етапі розвитку вимагають використання таких механізмів як сукупність засобів, підходів і дій, за допомогою яких здійснюється процес оволодіння студентами інформаційним простором за умов кредитно-модульної форми організації навчально-виховного процесу.

Проблематика модульного навчання спрямована на запровадження новітніх розвивальних методик в галузі педагогічної освіти. Нині погляди українських педагогів спрямовані на застосування в навчальному процесі вищої школи модульного навчання, яке повинно в своїй основі забезпечити вирішення проблеми розвивального навчання, як того вимагає освітня практика. Існують різні підходи до способів реалізації модульного навчання, одним з яких, зокрема, є розробка відповідних навчальних програм дисципліни, що передбачають модульний цикл освітнього процесу. Важливою складовою запровадження нових педагогічних технологій навчання в практику діяльності сучасного викладача ВНЗ і є розробка модульно-розвивальних завдань для самостійної роботи студентів, що здатні забезпечити якісне оволодіння ними навчальним матеріалом та ефективний контроль знань. У системі модульно-розвивального навчання, такі завдання використовуються переважно в роботі з малими творчими групами на семінарських заняттях та під час виконання магістрантами різних видів самостійних завдань. Модульні завдання передбачають детальне вивчення окремих питань навчального курсу педагогіки вищої школи та сформованість знань щодо використання у майбутній професійній діяльності сучасних педагогічних технологій навчання. Вирішення магістрантами модульно-розвивальних завдань курсу, які передбачають як окреме самостійне виконання так і підгрупами, сприяє формуванню умінь і навичок самоосвіти, підвищенню рівня мотивації, усвідомленню ними важливості оволодіння відповідним навчальним матеріалом завдяки широкому використанню лекційних конспектів, навчально-методичної літератури, матеріалів періодичних професійних педагогічних видань тощо. Розв'язання таких завдань забезпечує активність навчальної діяльності магістрантів в аудиторній і позааудиторній роботі, формує творчий підхід у прийнятті рішень, умінь розробки й застосування матеріалів науково-методичних досліджень, свідоме використання педагогічної термінології, деталізує деякі поняття з метою

інтенсифікації процесу навчання та поглиблення знань. Такий підхід вимагає реалізації як інформаційно-консультативної, так і координуючої функцій педагога.

Серед основних особливостей оновлення системи підготовки магістрантів педагогічного спрямування є врахування положення щодо професійної адаптації спеціалістів з питань науково-методичної роботи ВНЗ у курсі вивчення педагогіки вищої школи, розглянуті в науковому дослідженні "Педагогіка і психологія вищої школи" (2003 р.), а також з курсу "Сучасні педагогічні технології". На думку професора А. Алексюка, "... для впровадження модульного навчання у практику вищої школи вкрай потрібні нові принципи комплектування тьюторських груп з кількістю студентів не більше 6-12 осіб" [1, с. 29]. У зв'язку з цим під час виконання модульно-розвивальних завдань створювались малі творчі групи кількістю не більше 5-6 магістрантів у кожній. Зміст курсу "Педагогіка вищої школи" за А. Алексюком поділений на чотири модулі як відносно самостійні частини навчального матеріалу. Використовуючи в роботі всі найважливіші положення, що забезпечують цілісне усвідомлення понять, модульні завдання були побудовані таким чином, щоб розуміння й засвоєння кожного модуля розпочиналось оглядово-установчою лекцією. Далі планувалася самостійна навчальна робота студентів, що передбачала 4 – 5 завдань різного спрямування, виконання яких передбачало опрацювання обов'язкової й додаткової літератури навчальної дисципліни. Вибіркова частина навчального матеріалу визначалась програмою курсу відповідно вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики: змістовні модулі із зазначенням їх обсягу, рівня засвоєння (врахування підготовки та підготовленості), а також затверджених форм державної атестації. Тому функціональні моделі процесу навчання містили різні за змістом завдання.

Досвід викладання свідчить, що всі задіяні компоненти навчально-виховного процесу різним чином конкретизували теоретичний матеріал курсу відповідно змодельованих завдань у межах однієї теми й однакової мети. А це означає, що в моделях методичного та технологічного рівнів, виконання магістрантами модульних завдань здійснювалось шляхом перенесення теоретичних і методичних положень у площину конкретних завдань.

Використання модульно-розвивальних завдань під час виконання магістрантами самостійної роботи з курсу педагогіки вищої школи сприяє: формуванню й поглибленню теоретичних знань; систематизації, повторенню й узагальненню вивченого матеріалу; розвитку умінь і навичок, у тому числі й дослідницьких, із застосування набутих знань під час розв'язання певних навчальних проблем курсу; умінь інтегрувати отримані психолого-педагогічні та методичні знання; розвитку творчих якостей особистості, самостійності й цілеспрямованості у подоланні труднощів; формуванню власного стилю розумової діяльності.

Висновки. Використання у практиці викладання курсу педагогіки вищої школи модульно-розвивальних завдань є важливим засобом впровадження сучасних педагогічних технологій навчання в системі професійної підготовки майбутніх фахівців, виступає одним з ефективних засобів пізнавальної навчальної діяльності, забезпечує високу якість засвоєння ними навчального матеріалу, сприяє розвитку логічного мислення, творчих здібностей та активного мотивованого процесу засвоєння знань. Найбільш оптимальні динамічні процеси у освітній діяльності в умовах сьогодення можуть бути реалізовані за такої організації навчально-виховного процесу, яка ґрунтується на формуванні організаційно-психологічного клімату, створенні ситуації освітніх технологій; педагогічна діяльність має бути чіткіше зорієнтована щодо її кінцевого результату. Порівняння цього результату з поставленою метою дозволить визначити ступінь розробленості моделі, ефективність запропонованого комплексу засобів реалізації мети. Близькою метою може бути формування загальної культури, достатнього та професійного рівня молодого фахівця, віддаленою – формування професійної майстерності; запланований результат можна одержати лише за умови системного підходу до процесу впровадження сучасних освітніх технологій підготовки спеціалістів у вищому навчальному закладі.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи : курс лекцій : модульне навчання : навч. посіб. / А. М. Алексюк. – К. : ІСДО, 1993. – 220 с.

2. Андрущенко В. П. Світанок Європи : проблема формування нового учителя для об'єднаної Європи XXI століття / В. П. Андрущенко. – К. : Знання України, 2011. – 1099 с.
3. Грабовська Т. І. Інноваційний розвиток освіти : особливості, тенденції, перспективи / Т. І. Грабовська, М. І. Талапканич, В. В. Химинець. – Ужгород, 2006. – 232 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
5. Проект Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 рр. – Офіційне видання МОНМС України. – Чернівці : Видавничий дім “Букрек”, 2011. – 32 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Кірсєва Ірина Вініамінівна – доцент кафедри методики викладання фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій у навчанні Бердянського державного педагогічного університету.

Коло наукових інтересів: інтерактивні технології у навчанні.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РАМКАХ ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Тетяна КРАМАРЕНКО

У статті розглянуто питання підготовки у ВНЗ майбутніх вчителів математики до використання інформаційних технологій у професійній діяльності в рамках обчислювальної практики. Дано огляд цілей, завдань, структури практичних завдань, запропонованих в методичних вказівках до обчислювальної практики студентів спеціальності „Математика”.

In the article the question of training in high school the future mathematics teachers to use information technology in professional activities within the computing practices. An overview of the objectives, tasks, structure, practical jobs offered in the methodological guidelines for computer practice students specialty „Mathematics”.

Широке впровадження в навчальний процес сучасних інформаційних технологій (ІТ) дозволяє розширити арсенал методологічних прийомів викладача, стимулює пізнавальну діяльність учнів, особливо при самостійній роботі. Викладачі нового покоління, у тому числі викладачі математики, повинні вміти кваліфіковано вибирати і застосовувати інформаційні технології навчання (ІТН), які повною мірою відповідають змісту і цілям вивчення конкретної дисципліни, сприяють досягненню цілей гармонійного розвитку учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей. Застосування викладачами математики в професійній діяльності комп'ютерних засобів навчання з елементами графіки, звуку, відео, мультимедіа, гіпертексту і т. ін. сприяє підвищенню ефективності педагогічної праці, а також якості навчання.

Питаннями розробки й застосування засобів навчання на основі комп'ютерної техніки та створення методичної підтримки їх використання займалися вчені: Н. Апатова, А. Ашерев, І. Башмаков, В. Биков, А. Верлань, Л. Глухова, М. Головань, А. Гринберг, Р. Гуревич, А. Гуржій, Ю. Дорошенко, М. Жалдак, Ю. Жук, О. Золотарьов, А. Іванова, І. Іваськів, В. Лапінський, Н. Макарова, Д. Матрос, Н. Морзе, О. Овчаренко, М. Пивоварова, Є. Полат, Т. Поясок, С. Раков, Ю. Рамський, І. Роберт, П. Ротаєнко, В. Руденко, М. Семко, О. Християнінов та ін. Питання використання комп'ютерних технологій у навчанні математики в загальноосвітній і вищій школі підіймали в своїх дослідженнях С. Дьяченко, О. Клименко, О. Сьомочкіна, О. Хвостенко та ін. Методики навчання окремих тем, розділів математики з використанням комп'ютера як інструмента пізнання відображені в роботах багатьох авторів (В. Далингер, П. Дьячук, В. Майєр, С. Медведєва та ін.).

Мета статті – розглянути підготовку майбутніх вчителів математики в системі вищої освіти до знайомства з сучасними інформаційними технологіями навчання, створення